HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

שמע מינה איתא לדשמואל [ו]דאמר שמואל [א]המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול [ב]ואפי' יורש מוחל אבי אמר אפילו תימא ליתיה לדשמואל הכא במאי עסקינן בששטר כתובה יוצא מתחת ידה ורבא אמר אי משום שטר כתובה חיישינן לשתי כתובות ואבי אמר חדא לשתי כתובות לא חיישינן ועוד שובר בזמנו טריף אבי לטעמיה דאמר [ג]עדיו בחתומיו זכין לו: **מתני'** [ד]מצא איגרות שום ואיגרות מזון שטרי חליצה ומיאונין ושטרי בירורין [ה]וכל מעשה ב"ד הרי זה יחזיר [ו]מצא בחפיסה או בדלוסקמא [ז]תכריך של שטרות או אגודה של שטרות הרי זה יחזיר וכמה אגודה של שטרות שלשה קשורין זה בזה רשב"ג [ח]אומר אחד הלוה משלשה יחזיר ללוה שלשה הלוין מן האחד יחזיר למלוה [ט]מצא שטר בין שטרותיו ואינו יודע מה טיבו יהא מונח עד שיבא אליהו אם יש עמהן [י]סמפונות יעשה מה שבסמפונות: **גמ'** [יא]מאי שטרי ברורין הכא תרגמו שטרי טענתא רבי ירמיה אמר זה בורר לו אחד וזה בורר לו אחד: וכל מעשה ב"ד הרי זה יחזיר: [יב]ההוא גיטא דאשתכח בי דינא דרב הונא דהוה כתיב ביה בשוירי מתא דעל רכיס נהרא אמר רב הונא

חיישינן

ש"מ מלגא מיישינן להכי לחי גמי הוה סכי שפיר זכי בעל בשובר שנכתב בשמה: **איתא לדשמואל.** לתמר המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול הוא מלוה. הלכך אם מכרה זו כתובתה צריך להיות שטר חוב ומחלתה לבעל בתורי מחול ושפיר טריף בעל: **בשטר לכתובה יוצא מתחת ידה.** שמכירה לפניהן לבית למיחש לשמא מכרה בכתובה הגיה שלילו מכרתה היתה מוכרת הכתובה כיד הלוקח: **לשתי לכתובות.** שמא שני שטרי כתובה היו לה [ויש] לחוש שמא מכרה אחד לוקח ובאה לחזור עם ומחמול אלא בעלה ומוכרת לו שובר המוקדם לשטרו של לוקח. אלא ולאי איתא לדשמואל ומחול שבידה למחול שטר כתובה לבעלה עכשיו לא מיישינן לשמא כתבה ליתן בניסן כו': **ואבי אמר.** מהכא לא מסייע לשמואל: **חדא דלשתי לכתובות לא חיישינן.** הלכך ליבא למיחש לשמא כתבה בכתובת הגאה: **ועוד.** אי נמי זבנתה בכתובת הגאה ליתן לו למיחש לשמא כתבה לשובר בניסן ולא קבלה עד תשרי לאי נמי הכי הוה כי מטא שובר לידיה בתשרי זוכה למפרע בו מזמן מתיימתו ולא היה ממכרה שבמתיים כלום ושובר מזמן הכתוב בו טורף ואפי' לטעמיה כו': **מתני' איגרות שום.** שמסו ב"ד נכסי לוה למלוה בחובו: **ואיגרות מזון.** שקיבל עליו לזון את בת משמו: **מיאונין.** קטנה יתומה שהשיאוה אמה ואחיה לדעתה יולאה ממנו במיאון ואינה לריכה גט אלא לומרת בפני שלשה אי אפשי בשלוני בעלי וכותבין לה ב"ד שטר שמיאנה בפניהם להיות לה עדות שמותרת לישא: **שטרי ברורין.** בגמרא מפרש: **הרי זה יחזיר.** לבית למיחש לשמא נמלך ואמר לא כתבתי אלא בדבר מקויים ולפרעון נמי ליבא למיחש דבשטרי שטרות לא שייך כהו פרעון כדאמרינן לעיל (ד' טו:) ואפילו למ"ד שומא הדר ליה לדפסיד לנפשיה: **מלא בחפיסה או בדלוסקמא.** שום שטר: **או שמלא תכריך של שטרות.** בכרך או בגמורה. ובגמרא מפרש מאי חפיסה ודלוסקמא ותכריך וגמורה: **הרי זה יחזיר.** דלמר שים בו סימן הוא כדמפרש בגמרא שהכלי סימן כשימתו הנעלים בכלי כך וכך מעות חותם וכן תכריך וגמורה הרי זה יחזיר דלמר שים בו סימן הוא כדמפרש בגמ': **לחד הנוח מנשמה.** אם שנשה שטרות של לוה לחד הן שלוה משלשה בני אדם: **יחזירם.** מוקמי: **לווה.** דודאי פרעם והחזירם לו ומידו נפלו שאם מידם נפלו מי קבלם למקום לחד: **ואם שנשה נויס הס.** שלוו מלוה לחד: **יחזירם.** המוקמי: **למלוה.** שהלבר יודע שממנו נפלו: **מלא שטר בין שטרותיו ואין יודע מה טיבו.** אלא אם הלוה הפקידו אלל מי המלוה או שמא מקצתו פרוע ומסרוהו לו להיות שלים בשיעשה ושכח: **יהא מונח.** בידו ולא יחזיר לא לזה ולא לזה: **ואם יש עמהן סמפון.** מילי מילי קתני המוקמ בין שטרותיו שובר שנכתב על לחד משטרותיו: **יעשה מה שבסמפון.** והשטר בחזקת פרוע. ואע"פ שהיה לשובר הזה להיות מונח בידי הלוה ממילא המלוה הלוה ואומר מחר תנה לי ושכח: **גמ' זה בורר לו אחד.** כשבוררין להן דיינין כותבין להן זה בירר לו את פלוני וזה בירר לו את פלוני שלא יוכלו לחזור בהן: **דלמשכח בי דינא.** מקויים בהנפק והשלים המביאו חומר ממנו נפל: מיישינן

מסירה אבל אין זמנן שוה החתום קודם וכה אע"פ שהמאוחר נמסר בתחילה ובטעות דלמי בר חמא בשפרעו ולבי עוקבא בפניה ומוקמיה בי שמא בידיה דרמי בר חמא משום דקדים ורב נחמן מוקמיה לרב עוקבא בנכסיה משום שודא התם מייתי לעיל ידעינן למי נמסר בתחילה ורב שמא סבר כמו שנכתב בתחילה לרמי מסתמא גם לו נמסר קודם ורב נחמן סבר כיון דאיתיה מוכח מכח השטר שקדם אין לומר שנמסר לו בתחילה אע"ג שנכתב קודם ולבך הוה דינא שודא אבל אם הוה ידעינן למי נמסר קודם היה זוכה כיון שנמיכם כתובים ביום אחד ואע"פ ומיחום דלמא זבנה כתובה ביום שנכתב השובר דהשתא ליבא למימר עדיו בחתומיו זכין לו וכשיולאו הנעל ולקוחות טוען יהא זמנך שוה ואין ידוע למי קדם ויאמר הנעל ללקוחות תביאו רלוני שקדמתם לפי שהוא מוחזק שהנכסים שלו ולקוחות רוצין לטרוף בשביל המשה וי"ל דהא ליבא למיחש שמא מכרה ביום כתיבת השובר

מיסורת

ו) כתובות פה: פו. קדושין מא. ב"ק פט. ב"מ קמו:, ב) [לעיל יג. יט. לקמן לה:], ג) [עי' תוס' כתובות ק: ד"ה מגבית], ד) [לעיל טז: יח:], ה) [עי' תוס' ע"ז יח:], ו) [פירוש מגמ' בכ"מ לקמן ע"ב ד"ה שמסתין], ז) ב"ב קסח. [ע"ש], ח) [לעיל יח.] גיטין מ., ט) ר"ח מ"ו, י) [סנהדרין כח:],

יא) [לעיל יח.] לקמן מז:, יב) [פירוש מגמ' בכ"מ לקמן ע"ב ד"ה שמסתין], יג) ב"ב קסח. [ע"ש], יד) [לעיל יח.] גיטין מ., טו) ר"ח מ"ו, טז) [סנהדרין כח:],

מוסף רש"י

**המוכר שטר חוב לחבירו שחזר לו לוה למלוה ממון ומכר לו המלוה את השטר ליד לוקח ומכרו לו וכתב לו קני לך מיהו וכל שעבודיה, אי נמי כדפסקינן התם (ב"ב עז.) הלכתא מתניתין נקוט כמכירה (רשב"ם ב"ב קמז:). וחזר ומחלו. המוכר שטר מלוה מחלו ללוה (כתובות פה:). מחול. לתמר ליה לוה לוקח לפי בעל הבית לוה (שם) ללא מכר לו כשאין לשני אלא כל זכות שבגוף לידו, ללא עיקר פה לוקח ממלוה לתמי ומיהו מעותיו יחזיר לו מוכר ללוקח, דהא הלכתא היא דליישינן דינא דגרמי חה הפסיד מעותיו כשורף שטרותיו של חבירו דקי"ל דמייב מהכוח עובדא דכפייה רפסה לרב חסי ואגבי מניה כי כשורף לגלגמ (רשב"ם ב"ב קמז:). ואפילו יורש. של מלוה, מוחל. שהלוה לא נתחייב ללוקח כלום ללא מחמת המוכר, והכי מחלו אלא (קדושין מח.) ופבית הוא ללא לוה פלוס כח של לוקח כמה שנתבאר לו שטר המלוה ללא לוכות בחוב שכתוב בו במקום המלוה או היורש, אך לא נעקר שעבודו מן המלוה וקרינא ביה עבד לוה לאיש מלוה ויכול למכור שעבודו (ב"ב שם). וכל מעשה ב"ד. כל מילתא דאתא לפנ"ד לקיים, דליכא למיחש לגמלך עליהן שלא ליתן (לעיל יח:). סמפונות. כל דבר המגבל דבר קרוי סימפון שלו, כגון שובר הוי סמפון של שטר (קדושין ו: וב"ב"ז לקמן כ:). הכא תרגמו. בנבל, שטרי טענתא. שני סופרי הדיינין היו סופרין בעצות לפני הדיינין בכדי שלא יהו טועין ותחלין וטועין ועל פי סופרן טועות פוסקין הדיינין את דינם (רשב"ם ב"ב קסח.). בי דינא דרב הונא. שהוכח שם לקיימו בנ"ד וכתוב בו הנפק ונפל מה והוא תובעו ולא הוחזקו אי יוסף בן שמעון בתוכה העיר (גיטין כז.).

רבינו חננאל

אמר רבא ש"מ איתא לדשמואל דאמר המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול ואפי' יורש מוחל ומגו דאיבעי מחלה לה לכתובתה לבעלה כי אמרה שובר האי דידיה הוא תנהו לו נאמנת ואין תקנה שלא יהא המוכר רשאי למחול כלל וכבר ביארנוהו באר היטב בפרק החובל:

[מתני'] מצא איגרות שום פי' שטר שומת ב"ד ואיגרות מזון כמשמעו כגון מזון האשה והבנות. שטרי בירורין שטרי טענתא וזהו [ו] שימוש ב"ד. שטרי חליצה ומיאונין. ההוא גיטא דאישתכח בבי דינא דרב הונא דהוה כתיב ביה בשוירי מתא דעל רכיס נהרא מותבא

ו) לולי ל"ל וחסו מעשה ב"ד.

עין משפט נר מצוה

קסא א ב מיי' פ"ו מהל' מכירה הלכה יב ועיין בהשגות ובמ"מ וכ"מ סמג עשין פב טוש"ע מ"מ סי' סו סעיף כג:

קסז ג מיי' פי"ט מהל' גזילה והפיקה הל' יג סמג עשין עד טוש"ע מ"מ סי' סה סעיף יב:

קסח ד מיי' שם הל' ג טוש"ע שם סעיף ט:

קסט ה מיי' שם טוש"ע שם סעיף י:

קע ו מיי' שם הל' ד טוש"ע שם סעיף יא:

קעא ז מיי' פי"ו מהל' מלוה ולוה הלכה ו סמג עשין לד טוש"ע שם סעיף ו: